

M A G Y A R K U R I R.

Bécs, Pénteken, Februárius' 10-dikén, 1826.

Francia Ország.

A' Király Jan. 31-dikén kinyitotta a' Kamarák' üléseit, illy Beszédet olvasván-fel előttök: — „

„Uraim! Valóságos örömmel szemlélem magamat köztetek. Az indulatok' forgására 's a' dolgoknak folyamatjára fordítván figyelmemet, úgy találtam, hogy semmi fontos ok nem volt arra, hogy benneteket azon időpont előtt özsze hívassalak, mellyet előre meghatároztam vala. A' mit előre elnéztem vala, betelyesedett, 's szerentsésnek tartom magamat, hogy a' nyugodalom' idejét, melyhez helyes okon számot tarthattatok, meg nem rövidítettem.

„A' halál egyik nagy szívű Szövetségeseimet, éppen pályafutásának közepette elragadá. Ezen vesztés méllyen szívemre hatott. Az utánna következett Császártól valamint szintén a' több Hatalmasságoktól is legmeghatározottabb bizonyossáteleket veszek az ölk' erántam való barátságos hajlandóságokról; 's engem az a' bizodalom táplál, hogy azt a' jó egyességet melly az én Szövetségeseim és köztem fenn-áll, semmi meg nem fogja zavarni.

„A' Nagy Britanniai Felséggel Egyezésre léptem, melly azokat a' feltételeket, mellyeknek a' két Ország 's az ő plántatartományaik' hajózása és tengeri kereskedése alájok van vettelve, egyformábbakká és kevesebbé terhessé fogja tenni. Én ezen Egyezésnek szerentsés következéseit várom a' mi tengeri kereskedésünkre nézve.

„Meghatároztam vala magamban, hogy Sant-Domingonak sorsát végezetre állandó alapokra helyheztessem. Az idő eljött vala, hogy egy illy fájdalmas sebet begyógyítsunk, és azon bizontalan állapotnak, a' melly illy sokaknak boldogságát veszedelmeztette, véget vessek. Ezen plántatartományának, melly már 30 esztendőknél régebben el vala Frantzia Országtól szakadva, 's ránk nézve el vala veszve, végképpen való elválása, egyéb plántatartományainknak, mellyeket megtartunk, bátorságát, nem fogja megzavarni.

„Nékünk egy törvényre van 'szükségünk, azon kár-térítő summának kiosztására nézve, mellyet én ezen szigetnek Országloszágától a' mi régi plántásaink' számára kikötöttem. Ezen törvény előtekbe fog adattatni.

„Én az 1824-béli számolásokat, 's az 1825-béli bévételeknek és kiadásoknak laistromát, és az 1827-re való Budgetet is előtekbe terjesztetem. A' mi kereskedésünknak 's keresményi szorgalmunknak kifejtődzése az ennek segedelmével naponként nevedő emésztési és vámtaksáknak állapotja, lehetőségessé teszi, hogy a' szent Religió' szolgálatainak sorsokat megjobbítsuk, 's több más szolgálat' ágainak fizetéseiket feljebb vigyük, 's a' Nem-változó adózások' nemeit, mellyekbe ezen esztendőben is könnyebbitések hozattattak-be, most újabban 19 milliókkal kissebbítsük.

„Uraságtok véllem együtt szerentséseknek fogják tartani magokat, hogy e'képpen belső boldogságunknak előmen-

telesülésében találhatnak eszközöket arra, hogy az adófizető népnek legnehezebb terheit megkönnyebbíthetik.

„A' Törvényhozásnak tartozó kötelessége, hogy lassanként való jobbítások által a' társaságnak minden szükségéről gondoskodjék. A' föld-tulajdonoknak tovább-tovább menő feldaraboltatása, melly a' Monarkhiai Országlás' alapjaival belsőképpen ellenkezik, gyengülésére szolgálna azon zálognak és kezességnek, mellyet a' Conſtitúció az én thrónusomnak 's az én alattvalóimnak ad.

„Eszközök fognak Uraságtoknak jóválltatni, a' végre, hogy az a' megegyezés, melynek a' politikai és polgári törvény között fenn kell állani, visszaállíthatassék és hogy a' Familiák' örökségi részeik fenntartathassanak, a' nélkül mindazáltal, hogy a' tulajdonosok azon szabadságtól megfosztassanak, hogy javaikról és vagyonaikról kedvek szerént való rendeléseket tehetnének.

„A' Familiáknak fenntartatása szerzi a' politikai állandóságot 's kezeskedik is érte, melly állandóság a' Státusokra, kiváltképpen pedig Frantzia Országra nézve, illy sok viszontagságok után, első szükség.

„Uraim! az Urak engem' gyámolítani fognak abban, hogy azon plánumok, melyeket elintéztem, végre hajtassanak, 's azon népeknek boldogságai, melyeket az Isteni Előrelátás gondviselése alá adott, nagyobb bátorságba helyheztethessenek. Uraságtok éppen olly keveset fognak gondolni eme' minden megfontolás nélkül való félelmeskedésekkel, melyek némelly elméket azon, bátorság mellett is, melyben mi élünk, nyughatatlankodtatnak.

„Uraim! ezen bátorság semmi veszedelemtől nem fog fenyegettetni. Tartsanak számat az Urak ahoz, hogy én a' Státusnak minden nemű boldogíttatása eránt egyenlő módon fogok gondoskodni, és jól meg fogok egyeztetni tudni mindent, a'

mit a' törvényes szabadságnak gyakorlása, 's a' rendnek fenntartatása, és a' zabolatlanságnak megszelídítettése, kívánnak.“

A' Beszédnek végződését illy felkiáltások követték: Eljen a' Király! Eljenek a' Burbonok!

Melly nagy betsületben kellett Frantzia országban a' múlt esztendőnek vége felé meghalt Generális F o y n a k, a' Követek' kamarája Oppozíziós része egyik tagjának, lenni, meg lehet ítélni abból, hogy az ő emlékezetére tétetendő oszlopnak 's gyermekeinek számokra, össze gyűlt summa Jan. 28-kán már 847,046 Frankokból és 29 Centimékből állott.

A m é r i k a.

A' Montevideói tudósítások szerént ott semmit se' kételkedtek azon, hogy Brasilia és Buenos-Ayres között háborura fog a' dolog kerülni, mint hogy ezen utolsó nyilvánossággal kihirdette, hogy ő telyes erejével segíteni fogja a' Banda-Orientáli Insurgenseket.

B o l i v á r t o l egy Diplomatikai Ágens érkezett Rio-de-Janerióba a' Császári Udvarhoz, kinek neve Léári, és Obersteri rangal van felruháztatva; hanem küldetésének céljáról még eddig semmit nem lehetett hallani: tsak annyit beszélnek, hogy B o l i v á r olly ajánlást tett a' Buenos Ayresi Országlószéknek, hogy ha hadakozásra talál kerülni a' dolog, őtet hathatósan segíteni fogja.

A' mi a' Brasiliai és Buenos-Ayresi hadi erőt illeti, tengeri ereje nagyobb van a' Brasiliai Országlószéknek a' Buenos-Ayresiénél. Az Insurgensek' armádája ellenben a' Banda-Orientálban 4500 emberekből áll, tsupa lovasságból; az ő Szövetségének Buenos-Ayresnek armádáját pedig, melly az Uruguay mellett van felállítatva, 6000 emberekre betsülik; ez is tsupa lovasság. Az Ánglus Követet, a' ki Rio-de-

Janerióban a' Nagy Britanniával való Kötéseket szerzette, minden órán várták a' Buenos-Ayresi kikötőhelybe, honnét, mint mondják a' Horn fokát megkerülvén, Chilibe vagy Peruba, egy szóval a' Csendes tengerre fog elevezni. Doris nevű Frégát is Buenos-Ayresben tartózkodik éppen most, melynek Kapitány Sinclair a' vezére.

Az ólta, hogy a' Buenos-Ayresi Országglószék magát kinyilatkoztatta, mindenféle boszszantatásokat kéntelenítettvén a' Brasiliai Minister-Consul Buenos-Ayresben a' néptől kiállani, végre arra határozta magát, hogy ezen várost oda hagyja 's nem régen oda is hagyta.

A' Felső-Perui tartományokból formáltatott Respublika mint közelébb is említettük, valósággal a' Bolívar' Respublikája nevet vette-fel. Ennek Congreszsusa olly határozást tett, hogy Zöld és Karmazsin-piros zászlót adjon a' Nemzetnek. A' piros mezőben két, egy lábnyomnyi szélességű zöld vonások találatnak. Ugyan a' piros mezőn szemléltetnek öt zöld C v á l o k, mellyek olaj és borostyán ágakból formáltattak, az egyik középben a' más négyek körös körül lévén helyheztetve. Mindenik egy arany tsillaggal ékeskedvén. Ezek a' nagy zászlón szemléltetnek. De van kisebb rendű zászlója is a' Respublikának. Ezen csak egy O v á l találatik, közepén egy arany tsillaggal. A' czimeren a' Respublika' öt tartományait, mellyekből tudniillik az áll, öt ezüst tsillagok jelentik, részint Skárlát-piros részint ég-kék szín mezőben; hanem az egyikén, P o t o s i nevű tartománynak gazdagságát különösen egy arany mezőn szemléltető ezüst tsillag jelenti. Továbbá jobb felől a' középső mezőn látszik egy ugy nevezett Kenyérfa 's a' többi. Ezen sokféle emblemakon kívül a' Respublika' czimerein szemléltetik még egy Génius 's a' mellett ezen szó: S z a b a d s á g 's a' Respublika' neve. A'

nemzeti k o k á r d a (kalap-bokréta) is piros és zöld szín.

Nagy Britannia.

Londonból is minden órán várjuk azon Beszédnek megérkezését, mellyel a' Parlamentum' ülései kinyitódni szoktak, 's a' melyről most annyival is inkább feltehetjük, hogy fontos fog lenni, mint hogy a' Ministerek előre meghívták minden barátjaikat, hogy most legyenek jelen az első ülésben, mert fontos tárgyak fognak velük közöltetni.

Jan. 28-dikán már véghez ment a' Kabinétben az a' Ministeri tanátskozás, melyben a' Parlamentum' kinyittatását illető elő intézetek szoktak megtéttetni.

Egy Ánglus katona, ki a' Birmánok ellen tsatázó sergelnél szolgál, nagyon érzékenyítő dolgokat ír azon kegyetlenségekről, mellyek ezen verekedésekben előfordúlnak. Példátlan dolgokat követnek-el a' Birmán katonák, mellyeket az Ánglus katonák látván, ők is irgalom nélkül össze vagdalják ellenségeiket. Fel hozza például a' tudósító, hogy egy utóbbi verekedés után az egész Ánglus sereg szemmel látó tanuja vala annak, hogy egy B o m b a y b ó l való Ánglus katonát a' Birmánok miként vagdaltak, úgy szollván betű szerént egészen össze, 's miként hányták még rángatodzásban lévő tagjait a' tűzbe. Hanem az Ánglus sereg is elég kemény de megérdemlett boszszút állott, mint hogy azonnal a' Birmánokra ütven, tsatázó linéájokat által törte, 's a' hány Birmán katonát csak kezure kerithetett, azt mind össze vagdalta. Egy más kegyetlenségnek példájául azt hozza-fel a' tudósító, hogy az 54-dik Regementből hasonlóképpen egy Ánglus katonát betű szerént való értelemben megfeszítettek vagy felfeszítettek a' Birmánok, 's úgy hagyván, az ő mér-

gekben habzó száju pajtásai azután arra felé menvén, felfeszítettve találtak rá.

Török Birodalom

Konstanczinápolybol Jan. 10-dik napján indult tudósítások érkeztek Bétsbe, hanem mint hogy nagyobbára tsak már több Ujságlevelékben kijött, de meg nem valóságosult dolgoknak megczáfoltatása fordul elé benne, mellyek mind olyanok, hogy magokban is megczáfolódnának, mi most ezekkel nem bajlódván, tsak azokat szemeljük-ki, a' mi kevesek tudnivalóbbaknak lenni látszanak.

Ilyen, hogy a' Portához Dec. 26-dikán néhány Tatórok érkeztek-meg mint Kurírok, olly tudósítással a' Messolongi mellett lévő Török Logerből, hogy az Egyiptomi sergeknek egy osztálya Szalónánál szározon vízen szerentsés volt a' Görögök ellen. Muharem-Bei, az Egyiptomi Vice-Király' Veje 27 Görög Gályát 's egyéb apró hajót a' Szafónai öbölben véletlenül meglepven, részint elfogott részint elsüllyesztett. Az után Ibrahim Basa egy Egyiptomi tsapatot Szalónához kitévén, egy Görög serget Skala-di-Szalóna mellett, mint gondolják a' Gura vezérlése alatt, megtámodott 's elkergetett, a' melly onnét véres verekedés után Athene felé vonult vissza. Elérvén célját Ibrahim, az az, pénzt is eleséget is nyervén ismét hajóra ült és Patráshoz vissza evezett.

Az a' sajnos tsapás is érte, mint ezen Konstanczinápolyi tudósításokban mondott a' Görögöket ugyantsak Messzolongi mellett, hogy a' Görögök valami pénz segedelmet akarván oda bevinni, e'felől valami szökevény, Reschidet a' Skráskiért tudósította, ki is a' szállítványnak útját elállván, azt Krioneronál meglepte, és a' kíséző 20 Görög katonákkal együtt elfogta. Mondják, hogy 600,000 Piasterekből állott a' szállítvány.

A' Portát az a' reménség táplálja, hogy Messolonginek már most lehetetlen leszen magát fel nem adni. mint hogy a' tenger felől a' Kapudán Basa, a' szárazon pedig, egy felől Reschid, más felől pedig az Ibrahimtól Kreonerohoz kitétetett Egyiptomi tsapat vette körül.

Hogy a' Wasziladinevű erősséget, melly a' Messzolongi Lagunájához közel esik, mint nem régen hirleltetett, a' Törökök elfoglalták volna, e' még nem valóságosult-meg. — A' többi tsatázó helyeken az utóbbi napokban majd semmi nevezetes dolog elé nem fordult.

B é c s.

Az utolsó Ujságunkban említett 's hús-hagyó Kedden a' Cs. K. Udvarban tartatott Bált igen fényessé tették az abban ál-ortza nélkül megjelent több mint három száz igen drága öltözetű Maskarák, kik egy nappal ez előtt itten, a' Cs. Kir. Udvarnál Anglus nagy Követséget viselő Sir Wellesley Henry; Ő Excellentiájánál adott Bálban, jelentek meg legelőször. Hatvanon, kik között Ferentz Károly Ő Csász. Kir. Fő Hertzegsége leg tündöklőbb volt, két 's több száz esztendő's Rajzolatok után, a' mellyeket Raphael, Vandyck 's más classicus Képirók festettek; különösen pedig az Ámbrási (Innspruck mellett fekvő) Kép-Galleriában találtató Festések szerént készítették a' magok köntöseiket. Igen sokan Velentzei selyem-palástban, és az úgy nevezett Domino öltő-ruhában gyültek fel. De a' kik leg inkább a' Nézők szeméit magokra vonták, száz hetven négyen voltak kimagyarázhatatlan, 's tizen öt millióra (Váltóban) betsült gyémántokkal 's gyöngyökkel felékesítve. Ezek tizenkét Tsoportokra (Quadrille) voltak fel osztva, a' mellyek majd több, majd kevesebb Személyekből állottak. A' leg nagyobb tsoportban 23-an voltak.

Estvéli 7 órákor volt az Udvarhoz való felgyülekezésnek ideje meghatározva, minekutánna a' meghítt úri Vendégeknek elfogadásokra 13 udvari paloták 's nagy szobák voltak egy sorban felnyitva, a' melyek közzül kettőben ülő- és álló- hely is volt a' kiválogatott Nézők számokra készítve.

Az Cs. K. Udvar felé siető temérdek sok hintók hosszú sort formáltak az oda vezető útzákban, 's hol lépve, hol meg megálva érhettek — de tsak 8 óra táján az Udvarba, a' hol dél utáni 5 órától fogva szüntelen küszködtek az első ajtókat el-álló granadéros katonák az özsze tolódott nézőknek sokasságával. Mihellyest beléphettek a' Maskarák az első palotába, azonnal felkiáltotta a' Czeremoniának Mestere az I-ső Tsoporthoz (Qadrille) tartozóknak a' Románból magokra ruházott neveiket, úgy mint:

Le Héraut. Egy Anglus Wilmot Henry Bradford nevű Úr, ki a' zászlót magossan fenn-tartotta, hogy a' reá nagy betűkkel írtt L' A b b é szót kiki olvashassa. Ez Walter Scott azon Románjának a' tíme, mellyben az előforduló rézre-mettzett képek szerént öltözködtek a' következő felséges és fő fő Méltóságok:

Marie Stuart. Csász. Kir. Károly Fő Hertzegnek Kedves Hitves-Társ a Henriette Ő Fő Hertzegsége, ki fekete, temérdek sokasságú 's nagyságú briliántokkal felékesített Bársony köntösben díszeskedett.

Catherine Seyton. Felséges Urunknak Kedves Leánya, a' Salernoi Királyi Hertzegnek Hitves-Társ a Clementina Fő-Hertzeg Aszszony. Gyönyörűség volt nézni szép és gazdag öltözetében.

Lady Lochléven dame du château. Hertzeg Grassalkovics Hitvesse,

született Hertzeg Eszterházy Leány Ő Nagy Méltósága.

Lady Flemming dame d' honneur. Nimptsch Grófné, született Zierotin Gróf Leánya, Károly Fő Hertzeg Hitvesse Ő Fő Hertzegségének Udvari Fő Mesternéje, Ő Exc.

Dame de la cour. Brancacio Marches-nek Hitvese, Clementina Ő Fő Hertzegségének Fő Udvari Dámája.

Dame de la cour. Grün Rosalia Grófi Kis-Aszszony. Fő Hertzeg Károly Hitvesse Ő Cs. K. Fő Hertzegségének Udv. Dámája,

Lord Douglas. A' most uralkodó Portugálliai Császárnak 's Királynak második fia Don Miguel Ő Királyi Hertzegsége, ki Magyar Országot a' múlt nyáron Hertzeg Béja fel vett név alatt bėjarta, 's a' Po'sonyi Koronázáson is jelen volt.

Rowland Graeme. Henry Wellesley az Anglus Nagy Követ.

Comte Murray. Hertzeg Bretzenheim Ferdinánd.

Harry Seyton. Hertzeg Lichtenstein Fridrik, az uralkodó Hg Lichtensteinnak 4-dik fia.

Cavalier d' honneur. Hertzeg Pignatelli, a' Salernoi Királyi Hgnek Kamarássa.

Cavalier d' honneur. Gróf Trauttmansdorff Ferdinánd, az udv. Fő-Lovászmester első fia.

(A' többi Tsoportok' neveit a' jövő postán).

Minek utánna a' többi Tsoportok is rendbe állítódtak, meg szállalt az igen szép marsot fúvó musika, 's meg indultak a' két sorban álló 174, szebbnél szebb Maskarák, a' Tsoportok előtt lobogó 12 zászlókkal. El-tölt a' Nézőnek szive gyönyörűséggel annyi rendkívül-való szépségeknek, többnyire fiatal Koru, mind a' két nemen lévő felső Familiáknak, annyi bájoló természetü, Képü 's ragyogó Köntösü Vendé-

geknek látásokra; kivált mikor a' Portugáliai Királyi Hertzeg mint a' Sorok Vezére a' Fő Hrg Károlyné Ő Cs. K. Fő Hertzegségét ujjainál fogva — a' szerént, mintha Lengyelt tántzólnának, — Kedvező lépésekkel a' Felséges Császár és Császárné elejbe vitte. A' fényes Sorok mély magok meghajtásokkal tiszteleteket megtévén Ő Felségeknek, 's a' szomszéd nagy szobákon végig ballagván, megfordultak, 's a' mérő tükrönből álló palotában megállapodtak, a' hol majd mindnyájokkal méltóztatott Felséges Urunk és Aszszonyunk kegyesen beszélgetni, valamint szinte a' Bavarai Özvegy Királyné Ő Felsége is, kivel három Kedves Leányai Sophie Ő Fő Hertzegsége, és Marie 's Louise Királyi Kis-aszszonyok is megjelentek. Tíz óra tájban oda hagyták a' Bált Ő Felségek, melly azonban jó ideig tartott még többféle multságok és víg tántzolások között.

*A' pénzfolyamat Februárius' 9-dikén,
közép árr:*

A' Státus' 5 p. Centes Obligátzióji	90 5/16
Az 1820-béli sorsosok,	141 1/5
Az 1821-béli hasonlók,	119
Béts városa 2 1/2 p. Centes Bankó Obligátzióji, 48 1/2 forinton keltek, mind C. ben	
A' Bankó Aktziák keltek	1134 1/6

forint.
Con.pénzben.

A' Császári és Hollandus Arany, 11 for.
45. xr. V. Czédulában.

Magyar Ország.

Posony, Febr. 7-kén. — Az Ország Gyűlési ülésekben ez utóbbi napokban az Egyházi jószágoknak taksa alá nevonatlatások, a' Nemzeti Bankó, 's ezzel függésben a' papiros pénz tették a' tanátskozás' főbb tárgyait. Név szerént a' 47-dik ülés a' Papi Rendnek eddig volt ter-

heltetésén kezdődvén-el, az ezen tárgyat illető Vélemény az Első Táblához által küldetett: ennek Válosza pedig az elébb hozzá küldetett két pontokra nézve tudniillik a' Sóra és a' Törvénytévő Székeknek törvényes függetlenségekre nézve, felolvasatván Diktaturára adatott; 's az Udvari Magyar Kamara függetlensége, 's a' Bányászatnak és minden Királyi Regáléknak ez alá lejendő rendeltetése, még ezen Ülésben tanátskozás alá vétettek.

A' Febr. 2-dikán tartatott Kerületi Ülésekben az Izenetnek még hátra lévő tárgyai vétettek fontolás 's módosittatás alá, mellyek között nevezetesen a' Magyar Nyelv is elé fordult.

A' 3-dikban tartatott 48-dik Országos Ülésben elkezdett tárgy felett való tanátskozások folytattatván 's el is végeztetvén, az Első Tábla' elibe feladatott, melytől olly hírtétel érkezett vissza a' Rendekhez, hogy az, ezeknek a' Papságtól eddig fizettetett pénz eránt való tanátskozásaikban tökéletesen megegygyez.

A' 4-dikben tartatott 40-dik Ülés mind két Táblánál egy, a' Nádorispány Ő Cs. Fő Hertzegsége által tétetett Nyilatkozatáson kezdődött, melly által a' felől tudósította Ő Cs. Hertzegsége a' Rendeket, hogy Császár és Király Ő Felsége igen is kegyelmesen fogja látni és fogadni a' közelebb költ Ujságlevelünkben névszerént eladatott Magyar Nemzeti Követséget és a' jövő Szombaton (11-dikben) estve fogja maga elejébe botsátani — melyhez képpost 9-dikben indult és jött-fel Bétsbe a' Tisztelt dízes és számos Követség.

Posonyban számos Haza-barátjai állottak össze azon jó-tévő célra, hogy egy, semmi önn'haszonra nem néző, lehetségig óltsó, minden tekintetben bátorságot szerző, 's már majd egy Század-ólta több Európai Országokban áldott kö-

vetkezéssel fennálló, Égési Költsönös Bátorítás' alapjait legpontosabban megvizsgálja, 's Magyar Országba legnagyobb hamarsággal lejendő behozattatását oly módon elintézzé, hogy az Ország' politikai 's törvényes állapotjával megegyezzenek.

Elé fordulnak ezen nagy jóra törekedő Haza'-barátjainak betses neveik között e' következők is: Gr. Széchenyi István, Gr. Deseöffy Jó'sef, Gr. Andrássy György; Báró Wenkheim Jó'sef, B. Mednyánszky Jó'sef, Fő Tiszt. Kánonok Jordánszky Elek; továbbá: Bezere'dy, Nagy Pál, Uzovits János, Mihanovich, Adamovich, Jaeger Károly, Wagner Ferencz Xavér, 's több más Urak.

Az ezen jó-tévő czélzást illető tárgyak felett tartatandó együtt való Beszélgetésekben az a' Cs. K. Fő Strázsamester a' tárgyakat elintéző 's eléterjesztő Szószolló, a' ki már Alsó Austriában ezen hasznos intézetnek, több esztendőök alatt gyűjtött tapasztalásai szerint alapos állandóságot szerzett.

Az első együtt való beszélgetés már véghez ment, 's a' Cs. K. Felsőgtől és az Ország Nádorispányától Ó Cs. Fő Hertzegségétől telyes bizodalommal reménlhető pártfogás után, hamari és mennél fogatosabb következéseit várhatja az Édes Magyar Haza ezen emberbaráti és tsak Magyar Országra 's a' velle öszszetsatoltott tartományokra terjedendő Nemzeti Intézetnek.

Summás eleadása ezen Intézet telyes minémüségének, valamint szintén az a' plánum is, hogy hol és mi módok szerint fog felállittatni, kevés idő vártatva ki fog Magyar, Tót és Német nyelveken hirdettetni. Ezen Intézetet azonközben nem kell a' már nálunk esmeretes más két ilyen Bátorító Intézetekkel (így szoll a' Posonyi Ujság) feltserélni; mert ez azoktól egészen különböző alapok szerint fog folytatattani,

's p. o. az által is meg fogja különböztetni magát emezektől, hogy ez mindenféle pénz-nyereségről telyesen lemond.

Buda. — Jan. 29-dikén közönséges szokott félesztendei Ülését tartván a' Magy. Penziós Intézet' kirendeltetett Biztossága, értekezéseinek Resultatuma szerint áll most az ezen Intézetből, ennek kezdetétől fogva kiállott, meghalt, vagy penziónáltatott 244 tagjain kívül, a' fenn feljegyzett napig öszsze számított tagoknak telyes summája 1002 személylyekből. Az Intézet' törzsökös Tőkepénze telik 429,168 Forintra. Penziót, melly 100; 150; 200; 300; 400 forintokból áll, vesznek: 19 olly tagok, kik már szolgálatra nem alkalmasok; 125 Özvegyek; és 35 apjoktól anyjoktól megfosztatott Árvák.

„A' mi ezen téli időjárást illeti, úgy látjuk a' Posonyi tudósításokból, hogy ez, Posony körül úgy viselte magát, mint nálunk Alsó Austriában. Febr. 7-dikén írták Posonyból, hogy folytában 6—10 grádust mutatott a' hideg-mérő. Hó gyaníthatóképpen ott se sok esett, mert az íratik, hogy az útakról mind elenyészett, a' Duna' jege pedig naponként vastagodott.

Ezek eddig szórol szóra mind igazak Alsó Austriára nézve is: hanem megjegyzést érdemlenek ezen tekintetben Korneuburgi Doktor Fischer Úrnak ezen téli időre nézve tett környülállásos jegyzései. Ő az 1825-dik béli nyárnak tulajdonságaira való figyelmezés' segedelmével, melyhez kétség kívül egyéb tapasztalások is oda járultak, már tavaly Okt. 15-dikén megmondta, hogy 1826-ban a' tél, nevezetesen pedig a' Januárus, nagy hideg és szározság által fogja magát megkülömböztetni. Telyesen betejeselett, a' mit megmondott. Minekutánna a' lágy őszi idő egész

Januárius 4-dikéig tartott, ezen napon dél után egy Dél-keleti szároz és hideg szél egyszerre elhozta ide is azon tartományokból és Keleti hegyekről a kemény hideget, hol már ekkor nagy havazások voltak. Már Jan. 5-dikén 5 grádusnyi hidegnél nagyobb mutatott a mérő, a mely folytában nevedett, úgy hogy 10-dikben már 10 grádusra lépett a mutató; így tartott folytában Jan. 18-dikáig. Jan. 22-dik és 23-dik napjain nagyon kemény hideg volt, a mely 11—13 grádusig ment-fel benn Bétsben, hanem a kinyílt vidékeken 15-re lépett, s ezen napon Bétsnél is által állott a Duna, a mi Posonymál már 18-dikban megtörtént vala. Azonban nem csak a 15 grádusnyi nagy hideg, hanem szárazság által is megkülönböztette a tél magát nállunk, mert csak 6 nap esett hó, melly a mezőket alig fedte-be 6 iznyire (tzolnyira). Olvadásnak jele se volt Februárius 8-dikáig; a házak fedelit megtseppenni se láttuk Jan. 4-dikétől fogva. Eppen ennyire nevedett volt a hideg az 1822-tőre következő télen is, az az, benn Bétsen 13, künn 15 grádusra. Legnagyobb éreztette magát a hideg nap-feljötekor.

Ezen időjárásból illy következéseket hoz-ki a fenn-nevezett Doktor úr. A tavasz' elkövetkezését nem várhatjuk Április' közepéig. A Februáriusi, lágyabb, havazó, zivataros s gyakran változó idő, a mellett, hogy közepe' tájján ismét havazó napokkal szolgál, semmi tartós időváltást nem ígér. Mártziusban ellenben nagyon hamari változásokat okoznak a meleg, hideg, eső, hó, olvadások, és a köd, melly szembe tűnő képpen függ az Észak-keleti szeleknek és a nap' sugárainak erőssödésétől, kivált nappal. Deret még Májusban is várhatunk.

E r d é l y.

Erdélyt újra két fő Rendü Uraktól fosztotta meg a Halál, a közelebb elenyészett Januárius hónap 20-dikán Mélt. Gróf Th o r o t z k a y Pál Úr Ő Nagysága Cs. Kir. Kamarás és T. N. Torda Vármegye Fő Is-pánya — 28-dikán pedig Nagy Méltóságú Széki Gróf T e l e k i Mihály Úr Ő Ex.ja Cs. Kir. Kamarás T. N. Maros Székely Széknek fő Király Bírāja, és a Marosi Nemes Reform. Tractus fő Inspector Curátora meg halálozván. Ő Ex.ja ifjuságának sen-géjébe lépven a Haza szolgálattában, a Törvényes Kir. Tábla mellett sok Eszten-dőkig dítséretesen bíraskodott, onnan emel-tetett a Fő Tiszti Méltóságra, mellyet ezen fényes Hivatalnak Dísze, és Tulajdona sze-rint Haláláig folytatott. Személyes charak-terinek tündöklő meg különböztetéseivel, az Egyenesség, Felebaráti szeretet, Vallásosság, a Fejedelem iránt tántorítha-tatlan Hivség, Hazájához, Nemzetéhez vé-gig egyformán maradott Szeretet. Szolgá-lattya részeibe, és minden a köz jót tár-gyazókba Lelkes buzgóság, mely betses és tiszteletes Tulajdonságai mellyett a Tu-dományoknak Kedvellője s előmozdítója melly csüggedhetetlen igyekezettel lett lé-gyen, bizonyította egy felől önnön Tудо-mányos nagy ki művelődése, más felől azon nemes Lelkü törekedése, mely szerint a fő Kormányra alatt lévő Maros Vásárhe-lyi Nemes Reformatum Collegiumba a Tu-dományok terjedését, a Nevelési fenyték-kel Bölts el rendelés szerint egygyeztetvén: Valamint e tekintetben, úgy több fénlő Je-lességeire nézve azon mértékbe tette em-lékezetét állandóvá, a melybe igaz az, hogy Ő Ex.ja ki mulását a Felséges Ural-kodóra, a Hazára, és minden jól ér-zésüekre nézve érzékenyítő. Veszteségnek méltán lehet tartani.